

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a ügyvéd, mint eseti gondnok által képviselt kiskorú felperesnek ügyvéd által képviselt alperes ellen apaság megállapítása és járulékai iránt a Budai Központi Kerületi Bíróságnál 4.P.XI.30.367/2005. számon megindított és a Fővárosi Bíróságnak 50.Pf.636.752/2006/8. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által 33./ sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2008. szeptember 30. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság az alperesnek a per megszüntetésére irányuló felülvizsgálati kérelmét a felperes gyermektartásdíj követelése tekintetében hivatalból elutasítja.

A jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott egyéb rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperes eseti gondnokának tizenöt napon belül 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A kiskorú felperes az eseti gondnoka útján előterjesztett keresetében az alperesnek az apjává történő nyilvánítását, valamint az alperes arra való kötelezését kérte, hogy fizessen meg neki 115.800 forint szülési költséget, valamint a keresetlevele beadásától számított 6 hónapra visszamenőleg havi 50.000 forint fix összegű gyermektartásdíjat.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében az apaság megállapítása tárgyában a kereset teljesítését a szakvélemény beszerzése után nem ellenezte, és 30.000 forint erejéig a szülési költség -, havi 15.000 forint fix összegben pedig a gyermektartásdíj fizetési

kötelezettségének a jogalapját is elismerte, ezt meghaladóan azonban a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperest a G. E. anyától 2004. június 1. napján született kiskorú felperes apjává nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesi anyának 2004. október 1. napjától kezdődően minden hó 10. napjáig, előre esedékesen 15.000 forint fix összegű gyermektartásdíjat. Megállapította, hogy az alperesnek a 2004. október 1-jétől 2006. május 31. napjáig terjedő időszakban - a 19. sorszámú ideiglenes intézkedés folytán teljesített 55.000 forint beszámításával - 245.000 forint hátraléka keletkezett, melynek megfizetésére 2006. június 1. napjától kezdődően - a folyó tartásdíjon felül teljesítendő - havi 10.000 forintos részletfizetést biztosított az alperesnek, azzal, hogy két részlet elmaradása esetén a teljes hátralékos összeg egy összegben esedékessé válik. Az ítélet folyó tartásdíjra vonatkozó rendelkezését előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy 45 nap alatt fizessen meg a felperesi anyának 30.000 forint szüléssel járó költséget, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította

Az ítéletének indokolásában tényként állapította meg - egyebek mellett - azt, hogy az alperes a korábbi házasságából 1993. április 20-án született S. utónevű gyermeke tartására jelenleg havi 18.000 forintot fizet a volt házastársának.

Az alperes jelenleg egy autójavítással foglalkozó cég tulajdonosa és egyben ügyvezetője is, minimálbéren van ugyan bejelentve, a személyes előadása szerint azonban havi 80.000 forintból él. A Kft. három alkalmazottat foglalkoztat, ugyancsak minimálbérrel. A tevékenysége ugyan nem veszteséges, de gép- és szerszámvásárlással összefüggésben tízmilliós tartozása van, amelyen felül egy 5 millió forintos Széchenyi-hitel visszafizetése is terheli, a telephelye pedig bérlemény. Az alperes ingatlan tulajdonjogával nem rendelkezik, saját tulajdonú gépkocsija nincs, a Kft. tulajdonát képező mikrobusz azonban a használatában áll. Részben édesanyjával és nővére fiával él, a lakás édesanyja tulajdona, annak rezsiköltségéhez havonta 30.000 forinttal járul hozzá, részben pedig jelenlegi kapcsolatával albérletben, de gázt nem ő fizeti. Áruvásárlási hitelt törleszt, miután 225.000 forintért fűtőtesteket kellett vásárolnia.

A kiskorú felperes édesanyja hajadon családi állapotú, másnak, mint a felperesnek tartásáról gondoskodnia nem kell. Jövedelme az 57.800 Ft gyed és 6.000 Ft családi pótlék. Más jövedelme, vagyontárgya, ingatlana nincsen. Édesanyjával és nővére fiával él együtt, ugyanis albérletet fizetni nem tud, édesanyja segíti őt nyugdíjából.

A felperesi anya szüléssel kapcsolatos költségét a kiskorú felperes eseti gondnoka 115.800 forintban jelölte meg. Állította, hogy az anya a szüléskor az orvosnak 60.000 forintot, a bábának 10.000 forintot, a nővérnek pedig 5.000 forintot adott, amelyen felül az orvosnak további hat alkalommal 5.000 forintot adott, és Elevit tablettát kellett szednie, amely dobozonként 1.800 forint volt.

Az így megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság a gyermektartásdíj mértékéről hozott döntésnél - a Csjt. 69/C. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel volt a szülők jövedelmi és személyi körülményeire, valamint a kiskorú felperes tényleges szükségleteire, és az alperes terhére rótt tartásdíj konkrét összegét a peradatok mérlegfelésével határozta meg. Ennek során értékelte azt a körülményt, hogy az alperesnek még egy kiskorú gyermek tartásáról kell gondoskodnia, másrészt úgy tekintette, hogy a felperesi anya nem tudta bizonyítani az eljárás során, hogy az alperes - az általa elismert - havi 80.000 forintnál nagyobb jövedelemmel rendelkezne, így az alperes ellenkérelme szerinti havi 15.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére kötelezte.

A kiskorú felperes születésével kapcsolatban igényelt szülési költség vonatkozásában abból indult ki, hogy a Csjt. 18. § alapján a szüléssel kapcsolatos indokolt költségeket az anya a szüléstől számított egy év alatt a felmerült kiadások igazolása nélkül is követelheti, egy évelttelével azonban a kiadásokat igazolni kell. Indokolt kiadásoknak azonban a gyermek születésével együtt járó speciális ruhaneműk, berendezési és felszerelési tárgyak (pl. pelenkázó, babakocsi stb.) beszerzésével összefüggő kiadások minősülnek, a felperesi igény nagy része viszont a szüléssel kapcsolatban az anya által nyújtott olyan hálapénz, amely az orvos illetve betege közötti személyes kapcsolat anyagi kifejeződése, és amelynek adása nem kötelező, ezért az másra nem hárítható át (BH 1981/147.).

Az elsőfokú ítélet ellen a kiskorú felperes eseti gondnoka fellebbezéssel élt és az igényérvényesítés kezdő időpontja tekintetében módosította a keresetét akként, hogy az alperes gyermektartásdíjban való marasztalását a kiskorú felperes születésétől, azaz 2004. június 1. napjától kezdődően kérte, a fellebbezése pedig az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és a módosított keresetének teljes egészében helyt adó ítélet hozatalára irányult. A tartásdíj tárgyában előterjesztett fellebbezési kérelmében egyúttal az alperes terhére rótt hátralék emelését is igényelte azzal, hogy az alperes a hátralék egyösszegű teljesítésére legyen köteles.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a gyermektartásdíj vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, míg a szüléssel járó költségek vonatkozásában elsődlegesen - a Pp. 251.§

(1) bekezdése, a Pp. 157.§ a) pontja, valamint a Pp. 130.§ (1) bekezdés g) pontja alapján - a per részbeni megszüntetését és az ítélet ezen részének hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig - a Pp. 253.§ (2) bekezdése szerint - annak helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú költségei megtérítésére való kötelezését kérte.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét pedig részben és akként változtatta meg, hogy 2004. október 1. napjától kezdődően havi 35 000 forintra emelte az alperes által a kiskorú felperes javára - a felperesi anya kezeihez - teljesítendő gyermektartásdíj összegét, megállapította, hogy a 2004. október 1-től 2007. augusztus 31-ig terjedő időre - 430.000 forint teljesítés beszámításával - 795.000 forint gyermektartásdíj hátralék terheli az alperest, melyet 60 napon belül egyösszegben köteles megfizetni a felperesi anya részére, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és úgy rendelkezett, hogy az alperes a másodfokú eljárásban felmerült költségeit maga viseli.

Kiegészítette és módosította a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást akként, hogy a felperesi anya a másodfokú eljárásban bejelentette és igazolta, hogy 2006. szeptembertől egy Kft.-nél dolgozik és kb. 55.000 forint a havi nettó átlagkeresete. Emellett továbbra is kapja a gyest, melynek összege havi 24.824 forint és a kiskorú felperes után havi 12.200 forint családi pótlékban is részesül.

Az alperes a fellebbezési eljárásban állította, hogy a Z. és F. Kft.-nek 70%-ban tulajdonosa, a nővére fiának pedig 30% részesedése van a cégben. Az alperes a másodfokú eljárásban - a bíróság felhívására - csatolta a Kft. 2005. és 2006. évi mérlegbeszámolóját, amely szerint az értékesítés nettó árbevétele 2004-ben 21.746.000 forint, 2005-ben 27.416.000 forint, 2006-ban pedig 36.472.000 forint volt, és a cég mindhárom évben eredményesen gazdálkodott, hiszen évente 1.000.000 forint - mérleg szerinti - nyereséget ért el.

A felperesi anya a másodfokú eljárásban elismerte, hogy az alperes 2006. júniusától 2007. augusztus végéig teljesítette az elsőfokú ítélet szerinti folyamatos és hátralékos gyermektartásdíjat.

Az így kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a felperes keresetmódosítása a Pp. 247.§-ában megfogalmazott tilalomba ütközik, mivel a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet, ezért a marasztalás kezdő időpontjának módosítása érdekében előterjesztett felperesi igényt alaptalannak találta.

Részből alaposnak találta viszont a másodfokú bíróság a felperes gyermektartásdíj felemelése iránt előterjesztett fellebbezését. Az alperes való életkörülményei ugyanis arra utalnak, hogy az alperes a személyi jövedelemadó bevallásban feltüntetetténél, illetve a másodfokú eljárásban csatolt munkáltatói igazolásban szereplő - minimálbér körüli (bruttó 70 000 Ft) - jövedelemnél lényegesen nagyobb jövedelemmel rendelkezik. Az alperes többségi tulajdonosa egy évek óta dinamikusan fejlődő cégnek, melynek ügyvezetője és alkalmazottja. A kft. 2004. óta minden évben nyereséges gazdálkodást folytat, amely nyilvánvalóan összefüggésben van azzal, hogy az alperes jól irányítja a céget. Emellett az alperesnek olyan köztudomásúlag igen jelentős költségkihatással járó hobbija van (autóversenyzés), amely szintén arra utal, hogy az alperes az általa elismertnél nagyságrendekkel jelentősebb jövedelem előteremtésére képes, még akkor is, ha részből szponzori támogatásból versenyez, illetve versenyeztet.

A másodfokú bíróság a szülők perben feltárt jövedelmi, vagyoni viszonyait, valamint a kiskorú felperes tényleges szükségleteit mérlegelve úgy ítélte meg, hogy az alperes - a másik gyermekével szemben fennálló tartási kötelezettségre is figyelemmel - havi 35.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére képes, ezért erre az összegre módosította az alperesi marasztalást. A fellebbezésben igényelt havi 50.000 forintos igényt azonban eltúlzottnak találta, mivel ez az alperes reális teljesítőképességét meghaladná.

Erre tekintettel az alperest a 2004. október 1-től 2007. augusztus 31-ig eltelt 35 hónapra összesen 1.225.000 forint tartásdíj megfizetése terhelte, amelyből az elsőfokú ítélet meghozataláig 55.000 forintot, az elsőfokú és a másodfokú ítélet meghozatala közötti - 2006. június 1-től 2007. augusztus végéig terjedő - 15 hónapos időszakban pedig havi 25.000 forinttal számolva további 375.000 forintot, tehát mindösszesen 430.000 forintot teljesített. Ennek az összegnek az alperes javára történő beszámítása esetén az alperest ténylegesen terhelő gyermektartásdíj hátralék összege 795.000 forint, ezért a másodfokú bíróság az alperest ennek megfizetésére kötelezte.

Az alperes hosszú ideig nem járult hozzá a felperes tartásához, így - a felperesi anya körülményeire is tekintettel - nem indokolt a részletfizetés lehetőségének biztosítása az alperes számára. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú rendelkezést megváltoztatva a hátralék egyösszegű teljesítését rendelte el, de a Pp. 217. § (1) bekezdésében meghatározott általános, 15 napos teljesítési határidőnél lényegesen hosszabb, 60 napos határidőt szabott a Pp. 217.§ (2) bekezdése alkalmazásával.

A szülési költség vonatkozásában a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperes az elsődleges fellebbezési ellenkérelme

alapján sem szükség, sem lehetőség nem volt a per részbeni megszüntetésére amiatt, hogy a felperesi anya nem állt perben. Az apasági perekben ugyanis a Pp. 295. § (1) bekezdése értelmében a felperesi anya perbenállása eleve kizárt. Annak pedig nem volt akadálya, hogy a kiskorú felperes - eseti gondnoka útján - a gyermektartásdíjon kívül a szülési költséggel kapcsolatos igényt is érvényesítse. A Csjt. ugyanis egyrészt a gyermek tartására vonatkozó rendelkezések között helyezte el a szüléssel járó költségek megtérítésének feltételeit, másrészt a pergazdaságosság is azt indokolja, hogy az apasági perekben is rendezhető legyen a szülési költség kérdése. Az alperes az elsőfokú ítélet e pertárggyal kapcsolatos döntését fellebbezéssel nem támadta, sőt csatlakozó fellebbezéssel sem élt, ezért a másodfokú bíróság az ítélet ezen részének felülbírálata során az alperes másodlagos - az ítélet helybenhagyására irányuló - fellebbezési ellenkérelmét vette figyelembe.

A Csjtr. 18. §-a értelmében a szüléssel kapcsolatos indokolt költségek a szüléstől számított egy év alatt a felmerült kiadások igazolása nélkül követelhetők, ezt követően pedig a költségek igazolásával. Az igény érvényesítése a felperes születését követő 1 év elteltével, 2006. március 8-án történt, és az eljárás során számlával igazolt költségigény előterjesztésére nem került sor. Az összegszerűség vonatkozásában az elsőfokú bíróság döntése azon alapult, hogy az alperes 30.000 forintot vállalt megfizetni szülési költségként. Ilyen körülmények között a megítélt szülési költség emelésére nincs jogi lehetőség, ezért a másodfokú bíróság e pertárgyban a helyes elsőfokú döntés helybenhagyásáról határozott.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelemmel élt. Elsődlegesen az első- és másodfokú bíróság ítélete gyermektartásdíjra és szülési költségre vonatkozó rendelkezéseinek a hatályon kívül helyzését, valamint az említett igények tárgyában a per hivatalbóli megszüntetését, másodlagosan - annak tartalmát tekintve - a másodfokú bíróság ítélete fentebb említett rendelkezéseinek a hatályon kívül helyzését és a gyermektartásdíj vonatkozásában „a felperes fellebbezésének az ítélettel történő elutasítását”, míg a szülési költség vonatkozásában a per hivatalbóli megszüntetését, harmadlagosan pedig a másodfokú bíróság ítélete fentebb említett rendelkezéseinek a hatályon kívül helyzését, és - ebben a körben - az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet a Pp. 130. § (1) bekezdés g./ pontját, 157. § a./ és e./ pontját, 160. §-át, 163. §-ának (2) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 195. § (1) és (6) bekezdését, 196. § (1) bekezdés d./ pontját, 206. § (1) bekezdését, 251. § (1) bekezdését, 235. § (1) bekezdését, 295. §-ának (1) bekezdését, a Csjt. 69/A-D. §-ait,

valamint a régi Gt. 2. § (2)-(3) bekezdését és az új Gt. 2. § (2)-(3) bekezdését sérti.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felperes gyermektartásdíj követelése tekintetében a per megszüntetésére irányuló felülvizsgálati kérelemnek nincs helye, a felülvizsgálati kérelem érdemben elbírált része pedig nem alapos.

I. A Pp. 270. § (2) bekezdésben, valamint a 271. § (1) bekezdésének a./ és b./ pontjában foglaltakból az következik, hogy a felülvizsgálati eljárásnak, mint rendkívüli perorvoslatnak csak az lehet a tárgya, ami a fellebbezési eljárásnak, mint rendes perorvoslatnak is tárgya volt.

A felperes a gyermektartásdíj megállapítása iránt előterjesztett keresetétől az alperes hozzájárulásával elállott ugyan, ezt követően azonban úgy nyilatkozott, hogy a korábbi elállási nyilatkozatát nem tartja fenn, mert a gyámhivatal a kirendelését a gyermektartásdíj iránti igény érvényesítésére is kiterjesztette. Ezt követően az alperes gyermektartásdíj tárgyában további érdemi tárgyalásba bocsátkozott anélkül, hogy a felek korábbi nyilatkozata alapján e kereseti kérelem vonatkozásában a per megszüntetését kérte volna, a kereset jogalapját elismerte, az elsőfokú ítélet ellen pedig sem fellebbezéssel, sem csatlakozó fellebbezéssel nem élt.

A Pp. 158. § (1) bekezdése szerint a bíróság a pert az eljárás bármely szakában csak a 157. § a./, b./ vagy g./ pontja alapján köteles hivatalból megszüntetni. Ebből pedig az következik, hogy a felperes keresetétől való elállása okán a per a Pp. 157. § e./ pontja alapján csak kérelemre szüntethető meg, ilyen kérelmet viszont az alperes a korábbi felperesi elállás visszavonása után már nem terjesztett elő.

Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság az alperesnek a per megszüntetésére irányuló felülvizsgálati kérelmét a felperes gyermektartásdíj követelése tekintetében a Pp. 271. § (1) bekezdés a./ pontja és 273. § (2) bekezdés a./ pontja alapján hivatalból elutasította.

II.1. Alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a felperesi anya szülési költségeinek a megfizetésére való kötelezése iránt előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában a keresetlevél Pp. 130. § (1) bekezdésének g./ pontja alapján idézés kibocsátása nélkül történő elutasításának, illetőleg a per Pp. 157. § a./ pontja alapján történő megszüntetésének lett volna helye azért, mert a kiskorú felperes eseti gondnokát kirendelő módosított

gyámhatósági határozat kizárólag az apaság megállapítása és a gyermektartásdíj iránti kereset előterjesztésére kötelezte, illetve jogosította fel, a szülési költségek megtérítése iránti igény érvényesítésére pedig egyébként sem a kiskorú felperes, hanem kizárólag a felperesi anya jogosult.

A Pp. Csjt. 87. § (1) bekezdése szerint a szülő nem képviselheti gyermekét - egyebek mellett - olyan ügyben, amelynek tárgya a gyermek családi jogállásának megállapítása, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 132. § (2) bekezdésének b./ pontja értelmében a gyámhatóság eseti gondnokot rendel ki, ha a szülő mint törvényes képviselő a gyermekét a Csjt. 87. § (1) bekezdése szerint nem képviselheti, a Pp. 294. § értelmében az apasági és a származás megállapítása iránti perben az anya beavatkozóként bármelyik félhez csatlakozhat, a Pp. 295. § kimondja, hogy az apaság megállapítására irányuló keresetet az apa ellen, az apának pedig a gyermek ellen kell megindítania, a Pp. 296. § pedig egyértelmű abban, hogy az apaság megállapítására irányuló kereset - annak bírósága előtt - összekapcsolható a gyermek tartására irányuló keresettel is, illetőleg az apaság megállapítása iránt az elsőfokú bíróság előtt folyamatban lévő perben a gyermek tartására irányuló kereseti kérelem utóbb is előterjeszthető.

A Legfelsőbb Bíróság PK 218. számú állásfoglalása szerint az apaság megállapítása iránti per indítására adott gyámhatósági kirendelés magában foglalja a perben előterjesztett egyéb igényekre, így a gyermektartásdíj érvényesítésére vonatkozó kirendelést is. Ezért a gyámhatóság által az apaság megállapítása iránti per indítására kirendelt gondnok a gyermektartásdíjra vonatkozó igényt az apasági perben akkor is érvényesítheti, ha ez a kirendelésben kifejezetten nincs is külön feltüntetve (Pp. 296. §).

A szüléssel járó költségek megtérítésére irányuló igénynek a Csjt. 69/D. § (2) bekezdése szerint kétséggel nem a gyermek, hanem az anya a jogosultja ugyan, és annak a gyermek részére kirendelt eseti gondnok általi érvényesíthetőségéről az állásfoglalás kifejezetten nem rendelkezik. Abból viszont, hogy az állásfoglalás - fentebb idézett - szövege szerint a gyámhatósági kirendelés a perben előterjesztett „egyéb igényekre” vonatkozó kirendelést is magában foglalja, az következik, hogy az apaság megállapítása iránti perben nincs eljárásjogi akadálya az anyát megillető, és - részint az anya, részint pedig a gyermek személyéhez kapcsolódóan felmerülő - szülési költség eseti gondnok általi érvényesíthetőségének sem.

Ezt az értelmezést támasztja alá ugyanis - a másodfokú bíróság helyes jogi okfejtése szerint - az anya szüléssel járó költségei megtérítése iránti igényének a Csjt. VII. fejezete gyermek

tartásáról szóló 2. pontjában történt rendszerbeli elhelyezése, valamint az említett költségek - BH 1981/147. száma alatt közzétett eseti döntésben ismertetett bírói gyakorlat által kialakított - körének legalább részben a gyermek eltartását szolgáló jellege (a gyermek születésével együtt járó speciális ruhaneműk, berendezési és felszerelési tárgyak, pl. pelenkázó, babakocsi stb.). Emellett - a jogerős ítélet helyes indokai szerint - a pergazdaságossági szempontok is amellett szólnak, hogy az apasági perben a gyermek világra jöttéhez kapcsolódó szülési költségek a gyermektartásdíjjal együtt érvényesíthetők legyenek.

Más kérdés ugyanakkor az, hogy a perbeli esetben a felperes által érvényesített 115.800 forintos szülési költség részint az anya által az orvosnak, bábának és nővérnek nyújtott hálapénzből, részint pedig az általa szedett Elevit tabletták költségéből állott ugyan, a jogerős ítélet azonban e kereseti kérelemnek csak az alperes által elismert 30.000 forint erejéig adott helyt. Ez az összeg viszont nyilvánvalóan nem tartalmazhat sem hálapénzből eredő, sem pedig az anya személyével kapcsolatos kiadásokat, hiszen az meg sem közelíti a gyermek megszületésével összefüggésben szükségképpen felmerülő, és egyértelműen a gyermek eltartásának a körébe tartozó olyan rendkívüli kiadásoknak a köztudomásúan magas összegét, amelyek kifejezetten a gyermek személyéhez kapcsolódnak, és amelyek viselésére a gyermek megszületésétől kezdődően esedékessé váló gyermektartásdíj - a lejárat hiánya folytán - még nem nyújthat fedezetet.

2. Az alperes gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége mértékének az alapja vonatkozásában a másodfokú bíróság a peres felek egymással ellentétes előadásának, valamint a becsatolt okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a tényállást.

Ennek során a 4/1987.(VI.14.) IM rendelet (Csjtr.) 10. §-a (2) és (3) bekezdésében foglaltaknak és a bírói gyakorlatban kialakult elveknek is megfelelően jár el akkor, amikor az alperes tartás alapjául szolgáló jövedelmének a meghatározása során - az alperes által igazoltan bevallott jövedelem mellett - az alperes vagyoni viszonyait és életkörülményeit, a kft. tagsági viszonyának tényét, a kft.-ben kifejtett tevékenységét, az üzletrészének a kft. törzstőkéjéhez viszonyított arányát, a kft. eredményes működésének tényét, valamint az alperes költséges hobbiját és a per egyéb adatait is egyaránt figyelembe vette.

Nem sértette meg a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabályát és az okirati bizonyítás Pp. 195. § (1) és (6) bekezdésében, valamint a 196. § (1) bekezdés d./ pontjában foglalt

szabályait sem azzal, hogy a tartásdíj alapjául szolgáló alperesi jövedelmet az általa becsatolt okirati bizonyítékok adatainál magasabb összegben határozta meg. A Pp. - ún. egyszerűbben bizonyítandó tényekre vonatkozó - 163. § (2) bekezdése szerint ugyanis a bíróság - többek között - az ellenfél beismerése alapján valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merült fel. Az alperes a személyes meghallgatása során maga is beismerte, hogy a tényleges jövedelme havi 80.000 forint, amely meghaladja az általa okiratokkal igazolt - minimálbérnek megfelelő - összeget, a rendszeres havi kiadásainak az összege pedig már önmagában is arra utal, hogy a valós jövedelme az általa elismert mértéknél is lényegesen magasabb.

Iratellenes az alperesnek az az érvelése, hogy a másodfokú bíróság a kft. árbevételét a kft.-nek a gazdasági társaságokról szóló - perbeli időszakban hatályos - 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban régi: Gt.) és a 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: új Gt.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elkülönült jogalanyisága ellenére - úgy kezelte volna, mintha az közvetlenül hozzá, mint magánszemélyhez folyna be, és arról ő maga magánszemélyként rendelkezhetne. A Kft. - egyszerűsített éves beszámolójának mérlegében és eredménykimutatásában feltüntetett - mérleg szerinti eredményét ugyanis a jogerős ítélet nem az alperes, hanem a Kft. jövedelmeként vette figyelembe, annak nagyságrendjéből, és a per egyéb adataiból azonban arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az általa elismertnél nagyságrendekkel jelentősebb jövedelem előteremtésére képes.

A Pp. 270. §-ának (2) és 275. §-ának (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.

III. A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás alapján a Csjt. 69/A-C. § helyes alkalmazásával, és az ítélkezési gyakorlattal is összhangban jutott a másodfokú bíróság arra a helyes jogi következtetésre, hogy a kiskorú felperes szükségleteinek a fedezéséhez - a felperesi anya jövedelmi és vagyoni viszonyaira is figyelemmel - havi 35.000 forint szükséges, és ennek az összegnek a megfizetésére az alperes - a volt házasságából született kiskorú gyermekével szemben fennálló tartási kötelezettségének a teljesítése mellett - egyértelműen képes.

A Legfelsőbb Bíróság számos eseti döntésében rámutatott már arra, hogy a gyermektartásdíj megállapításánál az önadózás keretében

bevallott adóköteles jövedelem mellett mérlegelési jogkörbe kell vonni a vagyoni körülményeket is (BH 1997/2/78.).

Nem sértett tehát anyagi jogi szabályt a másodfokú bíróság azzal, hogy az alperes tartás alapjául szolgáló jövedelmének és az őt terhelő gyermektartásdíj összegének a meghatározása során - az egyéb körülmények mellett - az alperes 70 %-os részesedése mellett működő Kft. éveken át fennálló nyereséges voltára és arra is figyelemmel volt, hogy a Kft. az alperest alkalmazottként foglalkoztatja, emellett azonban az alperes a cég ügyvezetői tisztjét is ellátja, ezért a cég nyereséges működése az alperes utóbbi tevékenységével nyilvánvalóan összefüggésben áll.

Alaptalanul hivatkozik az alperes ezzel szemben arra, hogy a Kft.-t jelentős összegű adósságok terhelik, évek óta nem fizetett osztalékot, a terhére megállapított tartásdíj összege pedig meghaladná a havi jövedelmének az 50 %-át, és a volt házasságából született serdülőkorú gyermekét a felperesnél lényegesen kedvezőtlenebb anyagi helyzetbe hozná.

A szülőnek a kiskorú gyermeke szükséges tartásának a biztosítására irányuló kötelezettsége ugyanis a szülő részvételével működő gazdasági társaság, illetőleg a szülő magánvagyonának a növelése érdekében felvett hitel törlesztésére vonatkozó kötelezettségét egyaránt megelőzi, és az alapvető szülői felelősség megköveteli azt a gondoskodást, hogy a szülő a körülményeinek alakításakor a kiskorú gyermekivel szemben fennálló tartási kötelezettségével számoljon (BH 1996/643.).

A Gt. § 131. § (1)-(3) bekezdései szerint a tagot a társaságnak a 131. § (1) bekezdése szerint felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt, a számviteli törvény szerint meghatározott tárgyévi adózott eredményéből, illetve a szabad eredménytartalékkal kiegészített tárgyévi adózott eredményéből arányos hányad (osztalék) illeti meg, a taggyűlés az osztalékfizetésről az ügyvezetőnek javaslatára, a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásával egyidejűleg határozhat és a társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában az (1) bekezdésben meghatározott eredményt a törzsbetétek arányában kell a tagok között felosztani, a Gt. 141. § (2) bekezdése értelmében a./ és j./ pontja értelmében pedig a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik - többek között - a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása és az ügyvezető díjazásának megállapítása.

A nem vitás peradatok szerint az alperes törzsbetétje a részvételével működő Kft. törzstőkéjének a 70 %-át teszi ki, elvárható tőle ezért az, hogy az adózott eredmény minkénti felhasználására, egyebek mellett tehát az osztalék fizetésére, valamint az ügyvezető díjazásának a megállapítására vonatkozó

taggyűlési határozat meghozatala során - a többségi részesedése alapján őt megillető - szavazati jogot oly módon gyakorolja, hogy - az évek óta eredményesen működő - Kft.-ben kifejtett tevékenységéből eredő jövedelme a saját megélhetése mellett a gyermekeinek a szükséges tartására is kellő fedezetet nyújtson.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján az érdemi döntés helyes indokaira is utalva - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság a felek felülvizsgálati eljárással felmerült költségeinek a viseléséről.

Budapest, 2008. szeptember 30.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő